

З В І Т

про виконання Плану розвитку архівної справи за 2013 рік

1. Основні організаційні заходи

Відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення Положення про державний архів області, міст Києва і Севастополя, затверджених наказом Державної архівної служби України від 18 січня 2013 № 4, було розроблено Положення про Державний архів Чернівецької області та підготовлений проект розпорядження облдержадміністрації про його затвердження (Розпорядження від 08 квітня 2013 № 190-р).

На виконання Указу Президента України від 18.08.2006 № 685 «Про День охорони праці», було вжито заходів щодо відзначення 28 квітня 2013 року Дня охорони праці, а саме: складено та затверджено План заходів з підготовки та відзначення 28 квітня 2013 року Дня охорони праці; розглянуто на засіданні колегії держархіву області питання з охорони праці; проведена зустріч з колективом архіву з метою обговорення та вирішення проблем запобігання травматизму на виробництві; оновлено стенди з охорони праці та пожежної безпеки в обох будівлях держархіву області; проведено атестацію робочих місць.

На виконання постанови Верховної ради України від 5 липня 2011 року № 3560-VI «Про 70-річчя трагедії Бабиного Яру», доручення Кабінету Міністрів України від 20 липня 2011 року № 35184/2/1-11 та вищевказаного наказу держархів вжив наступних заходів на вшанування пам'яті жертв Голокосту:

підготував та з 21 січня 2013 року експонував тематичну документальну виставку «День пам'яті жертв Голокосту...» в приміщенні архіву, за адресою: вул. Стасюка, 20-А;

підготував та опублікував статтю «Вижили лише я і племінник (в обласному архіві виставили вражаючі документи та спогади про Голокост)» в рубриці «Історія» газети «Молодий буковинець», № 10 від 25-26.01.2013, с.8.

На виконання Указу Президента України від 21 січня 2013 № 34 «Питання організації та проведення заходів з відзначення в Україні 1025-річчя хрещення Київської Русі», абзацу 8, пункту 3 Плану заходів з підготовки та відзначення 1025-річчя хрещення Київської Русі, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2013 № 297-р «Про внесення змін до плану заходів з підготовки та відзначення 1025-річчя хрещення Київської Русі» та листа Укрдержархіву від 06.02.2013 № 02-4/444 щодо активізації роботи з підготовки Каталогу зруйнованих храмів та монастирів України держархів підготував та направив на адресу Українського інституту національної пам'яті описові статті за документами архіву про зруйновані храми та церкви Чернівецької області для включення до однойменного каталогу, згідно запропонованої форми (вих. № 217 від

22.03.2013).

Крім цього держархів вжив інших заходів на відзначення 1025-річчя хрещення Київської Русі, а саме:

організував та з 11 квітня 2013 року експонував в приміщенні архіву по вул. Стасюка, 20-А тематичну документальну виставку «Митрополит Гакман», приурочену до 140-ї річниці від смерті митрополита Буковини та Далмації;

взяв участь у підготовці та запису телепередачі «Повернення митрополита», яка вийшла в ефір на телеканалі ТВА 26 квітня 2013 року;

02 липня 2013 року організував та провів оглядову екскурсію для студентів III курсу кафедри нового та новітнього часу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. Окрема частина заходу присвячена документам держархіву Чернівецької області, які висвітлюють питання будівництва храмів, церков та монастирів Буковини також відзначення у краї в 1938 році 950-річчя, а у 1998 – 1000-річчя хрещення Київської Русі; пропонує відвідувачам і користувачам держархіву перегляд постійнодіючої експозиції «Чернівці мультиконфесійні...» (в приміщенні архіву по вул. Стасюка, 20-А (корпус № 1).

На виконання Указу Президента України від 26 лютого 2013 року № 93 «Про відзначення 17-ї річниці Конституції України», розпорядження Чернівецької обласної державної адміністрації від 17 червня 2013 року № 360-р «Про відзначення в області 17-ї річниці Конституції України» Державний архів Чернівецької області підготував та з 26 червня 2013 року протягом місяця експонував у приміщенні архіву, за адресою: вул. Стасюка, 20-А (корпус № 1) тематичну документальну виставку «17 років Конституції незалежної України», присвячену 17-й річниці від прийняття Верховною Радою України 28 червня 1996 року Конституції України.

Постійно діюча експозиція розташована також на офіційному веб-сайті держархіву, в рубриці "Документальні виставки онлайн".

На виконання Указу Президента України від 08 квітня 2013 року № 198 «Про відзначення 22-ї річниці незалежності України» Державний архів Чернівецької області вжив наступні заходи:

підготував та з 21 серпня 2013 року експонував у приміщенні архіву, за адресою: вул. Стасюка, 20-А (корпус № 1) та на офіційному веб-сайті архіву, в рубриці "Документальні виставки онлайн" тематичну документальну виставку «22 річниця здобуття Україною незалежності»;

підготував статтю за документами архіву «Доля одного патріота (пам'яті Іларія Карбулицького присвячується...)», яку опубліковано в громадсько-політичного часописі «Буковинське віче», № 34 (2249) від 23.08.2013. Стаття присвячена буковинському громадському діячу, педагогу, редактору часопису "Каменярі", заступнику голови Українського народного

дому (1936 – 1940), репресованому радянською владою, Іларію Карбулицькому.

На виконання розпорядження Чернівецької обласної державної адміністрації від 25 жовтня 2013 № 687-р «Про заходи з відзначення 95-ї річниці Буковинського віча» держархів вжив наступні заходи:

на офіційному веб-сайті Державного архіву Чернівецької області в рубриці «Наші публікації» розмістив інформаційну статтю «Сторінка в літопису створення соборної української державності» *(до 95-річчя Буковинського народного віча)*, підготовлену за документами архіву та матеріалами періодичної преси науково-довідкової бібліотеки архіву про події (передумови, наслідки) Буковинського віча 1918 року;

записав радіопередачу з однойменною назвою, яка вийшла в ефір ефірі на Чернівецькому обласному радіо «Буковина» 03 листопада 2013;

колектив Державного архіву Чернівецької області у повному складі взяв участь у мітингу та святковому концерті з нагоди 95-ї річниці Буковинського віча, який відбувся 03 листопада 2013 року на Центральній площі м. Чернівці.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 липня 2013 року № 591-р «Про затвердження плану заходів з підготовки та відзначення 80-річчя від дня народження Л.М. Кравчука» Державний архів Чернівецької області уклав перелік виявлених та оцифрованих документів з історії чернівецького періоду життя Леоніда Макаровича Кравчука за 1958 – 1967 рр. та надіслав їх до Укрдержархіву.

На виконання Указу Президента України від 19 серпня 2013 року № 430/2013 «Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні», та наказу Укрдержархіву від 30 серпня 2013 року № 123 «Про участь державних архівних установ у заходах у зв'язку з 80-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні» Державний архів Чернівецької області організував і провів наступні заходи:

підготував та з 19 листопада 2013 року експонував на офіційному веб-сайті архіву тематичну виставку «Періодична преса Буковини про Голодомор в Україні 1932 – 1933 років».

підготував та записав телепередачу циклу «Пам'ять», присвячену 80-м роковинам Голодомору 1932-1933 років в Україні, з демонстрацією матеріалів періодичної преси науково-довідкової бібліотеки держархіву про Голодомор в Україні 1932 – 1933 років. Передача вийшла в ефір 20 листопада на телеканалі «Буковина» Чернівецької обласної державної телерадіокомпанії.

На виконання п.6 наказу Державної архівної служби України від 19.11.2012 №174 «Про затвердження нової редакції Регламенту функціонування офіційного веб-порталу Державної архівної служби України

“Архіви України”, затверджено нову редакцію Регламенту та новий Порядок інформаційного наповнення офіційного веб-сайту Державного архіву Чернівецької області, наказом держархіву Чернівецької області від 26.03.2013 № 46 “Про затвердження нової редакції Регламенту функціонування офіційного веб-сайту держархіву Чернівецької області”. Станом на 01.01.2014 оновлено дизайн веб-сайту держархіву області.

На виконання розпорядження Чернівецької облдержадміністрації “Про посилення контролю за дотриманням вимог законодавства щодо запобігання і протидії корупції в органах виконавчої влади області” від 04.08.2011 № 518-р в Державному архіві Чернівецької області проводяться заходи щодо запобігання та протидії корупції, а саме:

розроблено План заходів щодо запобігання проявам корупції у державному архіві Чернівецької області на 2013 рік, який розглядався на засіданні Колегії;

систематично здійснюється аналіз стану виконання антикорупційного законодавства в держархіві області та подається аналітична інформація до Державної архівної служби України – щорічно до 15 січня та до 15 липня;

на засіданнях колегії держархіву області розглядалися питання про стан виконання законодавства про державну службу, боротьбу з корупцією, здійснення заходів щодо запобігання проявам корупції та реагування на них;

на офіційному веб-сайті Державного архіву Чернівецької області (sv.archives.gov.ua) функціонує рубрика “Запобігання проявам корупції”;

На виконання рішення колегії Держкомархіву від 21.12.2010 року „Про виконання доручення Кабінету Міністрів України від 15.11.2010 року №63821/3/11-10 щодо стану виконання завдань, визначених актами і дорученнями Президента України, у сфері державної кадрової політики” та на виконання п.2.4 рішення колегії Чернівецької облдержадміністрації від 01.03.2013 №2/7 „Про стан реалізації завдань, визначених Президентом України, у сфері державної кадрової політики” (розпорядження облдержадміністрації від 11.03.2013 №125-р) двічі на рік на засіданні колегії держархіву Чернівецької області розглядалося питання про стан реалізації державної кадрової політики в держархіві області та про проведену роботу інформували Чернівецьку облдержадміністрацію.

Протягом 2013 року держархівом Чернівецької області було проведено *10 засідань колегії*, на яких розглянуті наступні питання:

Про затвердження планів роботи держархіву Чернівецької області на 2013 рік;

Про підсумки роботи держархіву області, архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад (за 2012 рік та щоквартально);

Про стан фінансової роботи в держархіві області (щоквартально);

Про підсумки роботи ЕПК в держархіві області (щоквартально);

Про стан роботи з кадрами та кадровим резервом в держархіві області (двічі на рік);

Про стан виконання завдань, визначених актами і дорученнями Президента України, у сфері державної кадрової політики в держархіві Чернівецької області (двічі на рік);

Про стан виконавської та трудової дисципліни в держархіві області (двічі на рік);

Про стан виконання плану роботи Науково-методичної ради держархіву області;

Про стан виконання плану роботи колегії держархіву Чернівецької області;

Про стан роботи з обліку документів в держархіві Чернівецької області;

Про підготовку держархіву області до весняно-літнього періоду та осінньо-зимового періоду;

Про стан виконання антикорупційного законодавства в держархіві області (двічі на рік);

Про підготовку бюджетного запиту на 2014 рік;

Про виконання заходів з охорони праці та стан протипожежної безпеки в держархіві області (двічі на рік);

Про стан забезпечення збереженості архівних документів в держархіві області (двічі на рік);

Про стан роботи із запитам та зверненнями громадян

Про стан організації роботи зі зверненнями та запитам народних депутатів України;

Про співпрацю із засобами масової інформації в держархіві області;

Про забезпечення підтримки та наповнення веб-сайту державного архіву Чернівецької області;

Про виконання плану заходів Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду, та таких, що підлягають включенню до нього, на 2009-2019 роки (двічі на рік);

Про стан виконання рішень колегії держархіву Чернівецької області;

Про затвердження списків до кадрового резерву на посади державних службовців держархіву області на 2013 рік;

Про стан підготовки другого тому Путівника держархіву області;

Про результати аналізу стану упорядкованості документів НАФ в справах усіх фондів у Державному архіві Чернівецької області;

Про стан та якість упорядкування документів НАФ в установах, підприємствах, організаціях – джерелах комплектування держархіву;

Про результати перевірок архівних відділів райдержадміністрацій та трудових архівів;

Про стан усунення недоліків, виявлених під час комплексних перевірок у діяльності архівних відділів та трудових архівів у 2012 році;

Про відзначення Дня працівників архівних установ.

За підсумками роботи архівних установ Чернівецької області у I кварталі 2013 року було проведено виїзне засідання колегії.

Розроблено нормативних актів:

Порядок ведення обліку та розгляду звернень громадян за телефоном «гарячої лінії» в Державному архіві Чернівецької області (наказ держархіву від 11 квітня 2013 № 49);

Інструкцію з діловодства за зверненнями громадян у Державному архіві Чернівецької області (наказ держархіву від 12 вересня 2013 № 106);

Графік особистого прийому громадян керівництвом Державного архіву Чернівецької області (наказ держархіву від 18 вересня 2013 № 108);

Положення про Науково-методичну раду Державного архіву Чернівецької області (наказ держархіву від 25 червня 2013 № 76).

Положення про Експертно-перевірну комісію Державного архіву Чернівецької області (наказ держархіву від 13 вересня 2013 № 107);

Інструкцію з діловодства у Державному архіві Чернівецької області (наказ держархіву від 21 січня 2013 № 5);

Положення про преміювання працівників Державного архіву Чернівецької області (наказ держархіву від 21 травня 2013 № 64);

Порядок складення, подання, опрацювання та розгляду запитів щодо надання публічної інформації в Державному архіві Чернівецької області (наказ держархіву від 24 квітня 2013 № 62).

Відповідно до плану-графіку проведення перевірок щодо дотримання архівного законодавства в архівних установах області, затвердженого наказом держархіву Чернівецької області від 29 січня 2013 року № 13, протягом 2013 року робочою групою держархіву Чернівецької області було здійснено:

комплексні перевірки дотримання архівного законодавства в архівних відділах Новодністровської та Чернівецької міських рад; в архівних відділах Хотинської, Сторожинецької райдержадміністрацій та в трудових архівах зазначених районів.

контрольну перевірку у відділі трудового архіву виконавчого апарату Заставнівської районної ради.

Заступник директора держархіву області провела в Чернівецькому регіональному центрі підготовки та підвищення кваліфікації органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ, організацій три лекції на курсах для секретарів сільських рад на тему: «Організація ведення діловодства та робота архівного підрозділу в установі. Підготовка та передавання справ до державної архівної установи».

Відповідно до наказу Державної архівної служби України від 29.04.2013 №62, 24-26 червня 2013 року начальник відділу обліку та довідкового апарату держархіву Чернівецької області взяла участь у семінарі з питань обліку документів Національного архівного фонду. Місце проведення – м. Київ.

25 березня 2013 року головний спеціаліст (відповідальна за кадрову службу) взяла участь у тренінговому навчанні за темою: „Правові аспекти трудових відносин та правове регулювання працевлаштування людей з особливими потребами” організованого Чернівецьким міським центром зайнятості спільно з консалтинговою компанією „Територія Бізнесу”.

29 серпня 2013 року головний спеціаліст (відповідальна за кадрову службу) стала учасником інформаційно-роз’яснювального семінару на тему: „Актуальні та поширені питання практичного застосування форм статистичної звітності, затверджених відповідно до положення нового Закону України „Про зайнятість населення”.

Протягом 2013 року працівниками держархіву області проведено 6 семінарів, а саме:

для начальників архівних відділів райдержадміністрацій

«Порядок проведення перевірянь служб діловодства, експертних комісій та архівних підрозділів підприємств, установ, організацій»;

«Методичні рекомендації щодо організації роботи зі зверненнями громадян та порядок розгляду звернень»;

«Методичні рекомендації щодо порядку заповнення паспорта архівної установи»;

«Інструкція з організації проведення та оформлення результатів перевіряння наявності та стану документів в архівних установах Чернівецької області».

для відповідальних за діловодство та архівний підрозділ юридичних осіб списку № 1:

«Методичні рекомендації щодо порядку заповнення паспорта архівного підрозділу установи, організації, підприємства»;

«Ведення діловодства в установах».

2. Забезпечення збереженості та державний облік документів Національного архівного фонду.

Температурно-вологісний режим в архівосховищах держархіву області регулюється шляхом звичайного провітрювання або технічними засобами зволоження або осушення повітря.

З метою поліпшення умов зберігання документів в Держархіві Чернівецької області у 2013 р. проведені наступні заходи:

- проводився комплекс санітарних-гігієнічних робіт: знепилення документів у розшитому стані – 48496 арк..

- проводилась робота з оправлення та підшивки документів – 1525 од. зб.;

- проводилось консерваційно-профілактичне оброблення страхового фонду 71 од.зб.;

- закартоновано 1215 од.зб.

У 2013 році остаточно завершена робота, пов'язана з раціональним розміщенням архівних документів у приміщенні по пров. Текстильників, 1. У зв'язку з відсутністю вільного місця в архівосховищах, було прийнято рішення встановити старі дерев'яні стелажі в п'ятьох робочих кімнатах. В новостворених сховищах розмістили документи, що надійшли на зберігання у 2013 році, та ті, що знаходилися в допоміжних приміщеннях архіву.

Держархівом Чернівецької області, відповідно до плану заходів Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ на 2009-2019 роки, протягом 2013 року виконано перевіряння наявності 5 фондів дорадянського періоду (всі I кат.) у кількості 37877 од.зб. Поза Програмою у 2013 році проведено перевіряння наявності документів радянського періоду 3 фондів (всі I кат.) у кількості 8632 од. зб.

Всього протягом 2013 р. за програмою та поза програмою держархівом області перевірено наявність та стан документів 8 фондів у кількості 46509 од.зб.

Протягом року до держархіву області надійшло 7 нових фондів та 10 частин фондів обсягом 11196 од. зб., також 20 од. обл./1 од. зб. фотодокументів; 35 од. обл./26 од. зб. відеодокументів; 20 од. обл./20 од. зб. фонодокументів.

3. Створення та розвиток науково-довідкового апарату до документів Національного архівного фонду

Тривала робота з проведення удосконалення та перероблення архівних описів (4744 од. зб.):

- продовжено удосконалення рукописних описів - 1257 од. зб. з метою підвищення інформаційно-пошукового рівня опису (редагування, уточнення повноти інформації, уніфікація, переклад на державну мову, друкування), складання необхідного довідкового апарату до опису:

Ф. 118 Чернівецький повітовий трибунал оп. 7

Ф. 127 Хотинський повітовий трибунал оп. 1, 5.

Ф. 133 Кіцманський комісаріат поліції Чернівецького повіту м. Кіцмань оп. 3, 5, 6.

– відповідно до методичних рекомендацій «Фондування документів НАФ» Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства (у зв'язку зі змінами конституційних основ держави) перероблено описи – 1754 од. зб. Переробленню підлягали наступні описи фондів:

Ф. 2949 Об'єднаний фонд «Обласні фінансові управління м. Чернівці Чернівецької області»

Ф. 2951 Державний архів Чернівецької області

Ф. 2896 Чернівецька обласна державна адміністрація, м. Чернівці

– відповідно до рекомендацій Державної архівної служби щодо вилучення документів з особового складу з документів НАФ в фондах партійних органів, проведено удосконалення фонду П. 14 Герцаївський районний комітет Компартії України, м. Герца Герцаївського району Чернівецької області – 1208 од. зб.

- продовжувалась робота з удосконалення розсекречених описів дорадянського та радянського періодів. Удосконалено – 525 од. зб.

Відповідно до плану продовжена робота з каталогізації документів фонду Р-72 Виконавчий комітет Чернівецької міської Ради народних депутатів 1940-1941; 1944-1951 рр. (розсекречені документи). Складено та систематизовано 901 картку управлінської документації на виявлені 257 од. зб.

Тривала робота з підготовки матеріалів до II тому Путівника по фондах держархіву радянського періоду. Написані описові статті на 68 фондів, виявлено відомостей за 568 справами.

Відповідно до плану науково-видавничої роботи на 2013 р., планувалось завершити роботу з підготовки довідника «Особові фонди і колекції Державного архіву Чернівецької області». Довідник був поданий на розгляд Науково-видавничої ради при Укрдержархіві та рекомендований до друку.

Створена електронна версія фондового каталогу на всі фонди держархіву та на 7 нових фондів, які надійшли протягом 2013 року, внесені зміни до 10 частин фондів, які надійшли протягом 2013 року.

4. Формування Національного архівного фонду. Експертиза цінності документів. Організація зберігання документів НАФ в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій.

На засіданнях експертно-перевірної комісії держархіву області протягом 2013 року було погоджено:

- положень про архівні підрозділи – 143;
- положень про експертну комісію – 177;

- інструкцій з діловодства – 177;
- - номенклатур справ – 375.

Протягом 2013 року держархівом Чернівецької області з метою надання методичної та практичної допомоги архівним підрозділам юридичних осіб-джерел комплектування держархіву області було проведено:

- 22 комплексних перевірки;
- 11 тематичних перевірок;
- 38 контрольних перевірок.

Протягом 2013 року було проведено 11 засідань експертно-перевірної комісії, з них 2 виїзних засідання ЕПК держархіву області:

на базі архівного відділу Сторожинецької РДА, спільно з начальниками архівних відділів Кіцманської та Глибоцької райдержадміністрацій, відповідальними за архівний підрозділ юридичних осіб списку № 1 архівного відділу Сторожинецької райдержадміністрації;

на базі архівного відділу Чернівецької міської ради спільно з відповідальними за архівний підрозділ юридичних осіб списку № 1 архівного відділу Чернівецької міської ради.

5. Використання інформації документів НАФ

У звітному періоді держархівом Чернівецької області підготовлено 5 ініціативних інформацій:

- про наявність в архіві документів з історії Чернівецького медичного інституту за 1944 - 1970 роки;
- щодо виявленої інформації в документах архівних фондів виконавчого комітету Чернівецької міської ради депутатів трудящих, Уповноваженого Ради у справах релігій при Раді Міністрів УРСР по Чернівецькій області за 1952 рік, Колекції документів військово-наукового товариства при Чернівецькому Будинку офіцерів Радянської Армії за 1972 рік про польських військових, що загинули під час Першої світової війни на території сучасної Чернівецької області та їх перепоховання, а також про перевезення останків 15 польських легіонерів до м.Кракова;
- щодо виявлення першої писемної згадки від 04 жовтня 1753 року про місцевість Тисовець, яка знаходиться на межі з Панкою;
- про наявність на зберіганні в архіві грамот молдавських воєвод з історії м. Сторожинець;
- про наявність на зберіганні в архіві документів з історії православної церкви Святого Миколая, збудованої в с. Черлена у 1771 році.

Організовано та експоновано 14 *виставок архівних документів*:

- тематична документальна виставка, присвячена Дню пам'яті жертв Голокосту (експонування з 21 січня 2013 року в приміщенні архіву: вул. Стасюка, 20 А; на офіційному сайті держархіву Чернівецької області);
- «Володимир Мономах (Володимир-Василій Всеволодович Мономах) 1053 – 1125», присвячена 960-й річниці від народження князя Мономаха (експонування з 19 лютого 2013 року в приміщенні архіву по пров. Текстильників, 1 (корпус № 2);
- «Визволителям міста Чернівців присвячується...», до 69-ї річниці визволення міста Чернівців від фашистських загарбників (експонування з 26 березня 2013 року в приміщенні архіву по пров. Текстильників, 1 (корпус № 2);
- «Митрополит Гакман», приурочена до 140-ї річниці від смерті митрополита Буковини та Далмації (експонування з 11 квітня 2013 року в приміщенні архіву по вул. Стасюка, 20-А (корпус № 1) та на офіційному веб-сайті архіву);
- «Вони визволяли Батьківщину», присвяченої 68-й річниці від Дня Перемоги у Великій Вітчизняній війні (експонування з 07 травня 2013 року в приміщенні архіву по пров. Текстильників, 1 (корпус № 2 та на офіційному веб сайті архіву);
- «17 років Конституції незалежної України», присвяченої 17-й річниці від прийняття 28 червня 1996 року Верховною Радою України Конституції України (експонування на офіційному веб сайті архіву);
- «Спомин про Лесю Українку», присвячену 100-річчю від дня смерті видатної української письменниці та громадської діячки (експонування з 19.07.2013 в приміщенні архіву по пров. Текстильників, 1 (корпус № 2);
- «22 річниця здобуття Україною незалежності», (експонування з 21 серпня 2013 року в приміщенні архіву по вул. Стасюка, 20-А (корпус № 1) та на офіційному веб сайті архіву);
- «Підпільно-партизанська боротьба в Чернівецькій області (1941 - 1944)», присвячену Дню партизанської слави, (експонування з 17 вересня 2013 року в приміщенні архіву по вул. Стасюка, 20-А (корпус № 1) та на офіційному веб сайті архіву);
- «Євгенія Іванівна Ярошинська – видатна українська письменниця, перекладач, етнограф, фольклорист і педагог», присвячена 145-річчю від її народження (експонування з 17.10.2013 в приміщенні архіву по вул. Стасюка, 20-А (корпус № 1);
- «70-річчю визволення Києва присвячується...» експонування з 06 листопада 2013 року в приміщенні архіву по пров. Текстильників, 1 (корпус № 2);
- «Періодична преса Буковини про Голодомор 1932 – 1933 років в Україні» (експонування з 19 листопада 2013 на офіційному сайті архіву);
- «Незабутня зірка Буковини Ольга Юліанівна Кобилянська», присвячена 150-річчю від дня народження письменниці (експонування з 22 листопада 2013 в приміщенні архіву по вул. Стасюка, 20-А (корпус № 1) та на офіційному веб-сайті архіву);

- Тематична документальна виставка, присвячена 175-й річниці від народження І.С. Нечуй-Левицького (*експонування з 25 листопада 2013 в приміщенні архіву по пров. Текстильників, 1.*).

Держархівом області була підготовлена 1 радіопередача «Сторінка в літопису створення соборної української державності», приурочена до 95-річчя Буковинського народного віча (*прозвучала в ефірі на Чернівецькому обласному радіо «Буковина» 03 листопада 2013*).

У звітному періоді працівниками архіву було підготовлено та проведено 6 телепередач.

У 2013 році архів продовжив свою участь у підготовці та запису телепередач циклу «Пам'ять» Чернівецької обласної державної телерадіокомпанії. Підготовлено 1 телепередачу яка вийшла в ефір 20 листопада 2013 року на телеканалі «Буковина», присвячена 80-м роковинам Голодомору 1932 – 1933 років в Україні, підготовлена за матеріалами періодичної преси науково-довідкової бібліотеки держархіву.

У звітному періоді підготовлено та записано 2 телепередачі для телеканалу ТВА: «Життя під грифом таємно», присвячена діяльності видатної радянської розвідниці Єлизавети Зарубіної (народженої Розенцвейг), підготовлена за документами держархіву Чернівецької області (в ефірі на телеканалі ТВА 04.01.2013 та 11.01.2013); «Повернення митрополита», присвячена 140-й річниці від смерті митрополита Буковини та Далмації Євгена Гакмана, підготовлена за документами держархіву Чернівецької області (в ефірі на телеканалі ТВА 26.04.2013).

04 травня 2013 року о 09 год. 00 хв. на телеканалі ТРК «Чернівці» вийшла в ефір телепередача «Юний рятувальник», що включає в себе розповідь та демонстрацію документів держархіву з історії перших вогнегасників у м.Чернівці.

24 липня 2013 року о 19 год. на телеканалі «Чернівецький репортер» вийшла в ефір телепередача «Новини», до якої було включено сюжет про Державний архів Чернівецької області. Сюжет містив розповідь про історію архіву, склад та зміст архівних документів.

25 вересня 2013 року на телеканалі «Чернівецький промінь» вийшла в ефір телепередача за документами архіву про конфесійний склад та хронологічні межі книг запису актів цивільного стану нинішньої Чернівецької області та дотичні документи архівних фондів ДАЧО, які є джерелами для проведення генеалогічних досліджень.

В місцевій пресі держархівом області надруковано 14 статей:

- «Вижили лише я і племінник», опублікована в рубриці «Історія» газети «Молодий буковинець», № 10 від 25-26.01.2013;

- «Бали згуртовували городян. А сьогодні...», опублікована в рубриці «Тема номера» газети «Погляд», № 5 (660) від 31.01.2013;

- «Româneasca Armonie» («Румунська гармонія»), присвячена 225-й річниці від народження видатного румунського письменника і просвітителя Георге Асакі, опублікована в газеті «Конкордія», *частина перша опублікована в № 10 від 15.03.2013; частина друга – в № 11 від 22.03.2013*);

- «Вулицю Гете не перейменовували жодного разу», присвячена історії однієї з вулиць м. Чернівці (*газ. «Погляд», рубрика „Історія”, № 15 (670) від 11.04.2013*);

- «Товариство румунських панянок на Буковині в період Австро-Угорщини», опублікована в газеті «Конкордія», *№ 23 від 14.06.2013, сс. 2, 4.*

- «Петрівський ярмарок тривав два тижні» (*газ. «Погляд», рубрика „Історія: як було колись”, № 28 (683) від 11.07.2013*);

- «100 років тому на концертах класичної музики були аншлаги» (*газ. «Погляд», рубрика „Історія”, № 34 (689) від 22.08.2013*);

- «Доля одного патріота», присвячена буковинському педагогу, громадському діячу, заступнику голови Українського народного дому в м. Чернівці (1937 - 1940), репресованого радянською владою Іларію Карбулицькому (*громадсько-політичний часопис «Буковинське віче» № 34 (2249) від 23.08.2013*);

- «Гучно відзначити 500-річчя Чернівців завадила негода (і спеціально до ювілею міста затвердили герб і прапор)», опублікована в темі номера газети «Погляд», *№ 40 (695) від 03.10.2013*;

- «Шахіст Георг Марко», присвячена 150-річчю від народження буковинського шахіста, опублікована в газеті «Конкордія», *№ 47 від 29.11.2013*;

Крім цього, 4 статті, підготовлені працівниками архіву, у звітному періоді були опубліковані у фахових, літературно-мистецьких та наукових друкованих виданнях, з них 2 статті – за кордоном:

- «Сліди видатної особистості Георга Григоровича у фондах Державного архіву Чернівецької області», опубліковано в журналі «Analele Bucovinei», *№ 1, Jg. 40, Bukarest, Verlag der Rumänischen Akademie, 2013*;

- «Видатний оперний співак буковинського походження Йозеф Шмідт – «людина світу, що співала для всіх». Оpubліковано в науково-практичному журналі «Архіви України». Випуск 2(284) березень-квітень 2013;

«Атмосфера однієї епохи (колишні Чернівці)», опубліковано в культурно-літературному альманасі «Țara Fagilor», *Cernăuți-Târgu-Mureș, 2013*;

- «Незабутня зірка Буковини Ольга Юліанівна Кобилянська» (до 150-річчя від дня народження письменниці). Оpubліковано в науково-практичному журналі «Архіви України». Випуск 5(287) вересень-жовтень 2013.

Протягом 2013 року Державний архів Чернівецької області взяв участь у двох міжнародних конференціях та у відкритті однієї виставки, яка експонувалася в Чернівецькому обласному художньому музеї у рамках міжнародного співробітництва:

19 липня 2013 року архів долучився до відкриття виставки «Барон Георг Ловендаль повертається до Чернівців», організованої міжнародним фондом Ловендаль спільно з Чернівецьким обласним художнім музеєм, за підтримки Генерального консульства Румунії в м. Чернівцях та Управління культури Чернівецької обласної державної адміністрації. До слова був запрошений начальник відділу забезпечення збереженості документів держархіву Олар Д.Г., який розповів про документи архіву, що містять інформацію про діяльність художника Георга Ловендаля в Чернівцях, зокрема про розпис ним вітварів для двох церков з передмість м. Чернівці Клокучка та Гореча;

31 серпня 2013 року держархів області взяв участь у роботі міжнародної конференції «Румунська мова - сьогодні», організованої Товариством румунської культури ім. М. Емінеску, м. Чернівці (Україна) та Департаментом культури Префектури Сучавського повіту, м. Сучава (Румунія). Доповідь від архіву: «Архівний фонд «Товариства румунської мови і літератури на Буковині» (1862 – 1940, 1941 – 1944)»;

16 – 20 жовтня 2013 року держархів взяв участь у роботі міжнародної наукової конференції «Література-культура-громадянське суспільство: Габсбурзький вплив на освіту Буковини та сусідніх регіонів між 1848 та 1940 рр.», організованої Інститутом німецької культури та історії Південно-Східної Європи (IKGS) при Мюнхенському університеті Людвіга Максиміліана та Чернівецьким національним університетом ім. Юрія Федьковича. Доповідь від архіву: «Презентація фондів Державного архіву Чернівецької області про освіту та освітні установи Буковини».

Архівом у звітному періоді *організовано та проведено 6 екскурсій по архіву, в тому числі 4 тематичних:*

1. Для учнів ЗОШ № 5, окрема частина заходу присвячена матеріалам архіву на вшанування 95 річниці пам'яті Героїв Крут. Дата і місце проведення заходу: 29 січня 2013 р. читальний зал архіву по пров.Текстильників, 1 (корпус № 2).

2. Для студентів Індустріального коледжу м. Чернівці окрема частина заходу присвячена матеріалам архіву про розвиток готельно-туристичного бізнесу на Буковині дорадянської доби. Дата і місце проведення заходу: 20 березня 2013 р. читальний зал архіву по пров.Текстильників, 1 (корпус № 2).

3. Для студентів III курсу кафедри історії нового та новітнього часу Чернівецького національного університету ім.Ю. Федьковича. Окрема частина заходу присвячена документам держархіву Чернівецької області, які висвітлюють питання будівництва храмів, церков та монастирів Буковини, також відзначення у краї в 1938 році – 950 річчя, а у 1998 році – 1000 річчя Хрещення Київської Русі (*до відзначення 1025 річчя Хрещення Київської Русі*). Дата і місце проведення заходу: 02 липня 2013 р. читальний зал архіву по пров.Текстильників, 1 (корпус № 2).

4. Для студентів II курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин, також студентів філософсько-теологічного факультету

Чернівецького національного університету ім.Ю. Федьковича. Дата і місце проведення заходу: 04 липня 2013 р. читальний зал архіву по пров.Текстильників, 1 (корпус № 2).

5. Для студентів I курсу кафедри політології Чернівецького національного університету ім.Ю. Федьковича на тему: «Архівна справа в Чернівецькій області». Дата і місце проведення заходу: 03 липня 2013 р. читальний зал архіву по вул.Стасюка, 20-А (корпус № 1).

6. Для учнів ЗОШ I-III ступенів № 27 м. Чернівці з метою ознайомлення з найвизначнішими писемними історичними джерелами, що зберігаються у фондах архіву. Дата і місце проведення заходу: 15 жовтня 2013 р. читальний зал архіву по вул.Стасюка, 20-А (корпус № 1).

З 02 по 19 липня 2013 року архівом організовано проходження практики студентів III-го курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин ЧНУ ім. Ф. Федьковича. Студенти проходили архівну практику у відділі використання інформації документів Державного архіву Чернівецької області. Ознайомилися з фондами архіву, складом та змістом їх документів, предметно-систематичними, іменними, тематичними каталогами по документах архіву та науково-довідкової бібліотеки. Займалися ознайомленням з довідковим апаратом архіву. Також здійснювали роботу з виявлення, анотування та археографічної обробки документів за темами: «Життя та культура євреїв Буковини міжвоєнного періоду (1918 - 1940)», «Відомості про місця поховань жертв румунських окупаційних військ на території Чернівецької області», «Леся Українка – видатна українська письменниця, перекладачка, громадська діячка (з нагоди 100-річчя від дня смерті)».

У читальних залах держархіву області у 2013 році працювало 226 користувачів, 33 з яких – іноземні дослідники з Австрії, Великобританії, Ізраїлю, Канади, Молдови, Німеччини, Польщі, Росії, Румунії та США.

Найбільша кількість досліджень припадає на вивчення історії населених пунктів, створення та діяльності установ, відкриття культурно-освітніх закладів та культових споруд, архітектурно-містобудівної спадщини Чернівців, виявлення нових документів про видатних осіб, що жили і творили в краї, дослідження свого родоводу.

47 користувачів займалися дослідженням родоводу, 9 з яких – іноземні дослідники.

До найцікавіших тематик пропонуємо віднести наступні:

- розвиток метеорологічних і сейсмічних спостережень на Буковині (1918 - 1945);
- соціальні конфлікти на Буковині в другій половині XIX – на початку XX ст.;
- розвиток суспільної опіки дітей та молоді на Буковині кін. XIX ст. – 1940 рр.;
- історія будівництва хоральної синагоги «Темпль» в м. Чернівці.

- розвиток математичної освіти у реальних навчальних закладах Буковини;
- друкарська справа в Чернівцях: історія, становлення, розвиток.
- Формування та еволюція політичних ідентичностей громади м. Чернівці (1990 – 2000);
- соціально-виробничий та ритуально-побутовий аспекти становища жінок на західно-українських землях кінця XVIII – початку XX ст.;
- еміграція євреїв Буковини (1944 – 1991);
- світське життя Буковини: суспільний, культурний та приватний простір (1848 - 1914).

Серед тематик досліджень іноземних користувачів привертають увагу наступні:

- зовнішній вплив на внутрішній розвиток Буковини (1918 - 1940);
- роми в Габсбурзькій імперії (1770 – 1918);
- революція 1848 року на Буковині та Галичині;
- освітній ландшафт Буковини: німецька шкільна організація, румунська культурна ліга;
- голокост в Чернівцях.

Користувачам читальних залів Державного архіву Чернівецької області в 2013 році було видано: 7927 од. зб. документів на паперовій основі; 625 од.зб. науково-довідкової бібліотеки; 1829 од.зб. довідкового апарату (описи).

Державний архів Чернівецької області застосовує первинну та вторинну документальну інформацію для задоволення інформаційних потреб юридичних та фізичних осіб. Одним з головних завдань архіву на сучасному етапі є здійснення швидкого та чіткого обслуговування громадян України, іноземних держав та осіб без громадянства, юридичних осіб, що представляють інтереси громадян, які звертаються до архівних установ з метою задоволення своїх прав і законних інтересів.

Систематично проводиться аналіз роботи із зверненнями громадян здійснюється : двічі на рік питання про стан роботи із зверненнями громадян заслуховується і обговорюється на засіданнях колегії архіву.

06 березня 2013 року проведено семінар для начальників архівних відділів райдержадміністрацій, міських рад та трудових архівів щодо організації роботи зі зверненнями громадян та порядку розгляду звернень, на підставі методичних рекомендацій, схвалених науково-методичною радою держархіву.

Інформування керівництва держархіву з цього питання здійснюється систематично: щомісячно, до 5 числа кожного наступного місяця заступнику директора подається довідка про стан виконання звернень та запитів.

Щокварталу архів подає інформацію за Класифікатором звернень громадян до Відділу роботи із зверненнями громадян та доступу до публічної

інформації апарату Чернівецької облдержадміністрації, а також інформації на виконання розпоряджень облдержадміністрації: від 11.03.2013 № 121-р «Про підсумки роботи зі зверненнями за 2012» та від 23.08.2013 № 530-р «Про підсумки роботи зі зверненнями за перше півріччя 2013 року».

Приклади конкретних заходів щодо поліпшення організації роботи зі зверненнями та запитами громадян:

1. Розроблено та затверджено Інструкцію з діловодства за зверненнями громадян у Державному архіві Чернівецької області (наказ держархіву від 12 вересня 2013 № 106);

2. Графік особистого прийому громадян керівництвом Державного архіву Чернівецької області (наказ держархіву від 18 вересня 2013 № 108);

3. У звітному періоді було здійснено п'ять виїзних прийомів громадян керівництвом архіву;

4. Оновлено інформаційний куточок для громадян;

5. Запроваджено ведення «Книги відгуків та пропозицій відвідувачів Державного архіву Чернівецької області (стіл довідок)». Книгу прошито, пронумеровано, вона перебуває у вільному доступі для відвідувачів/користувачів/заявників, містить відгуки та подяки. Скарг не надходило.

6. На офіційному веб-сайті держархіву Чернівецької області оновлено рубрику «Звернення громадян» Графіком особистого прийому керівництвом держархіву та інформацією про стан роботи зі зверненнями громадян у державному архіві Чернівецької області за перше півріччя 2013 року. Рубрика веб-сайту архіву «Інформуємо громадськість» доповнена інформацією про розгляд запитів на публічну інформацію, що надійшли на адресу архіву та двічі на рік оновлюється інформацією про стан роботи зі зверненнями громадян в держархіві області. Рубрика веб-сайту архіву «Нормативна база» доповнена Інструкцією з діловодства за зверненнями громадян у Державному архіві Чернівецької області.

7. З початку 2013 року в архіві функціонує телефон «гарячої лінії». Розроблено та затверджено Порядок ведення обліку та розгляду звернень громадян за телефоном «гарячої лінії» в держархіві Чернівецької області (наказ держархіву від 11 квітня 2013 № 49).

8. На офіційному веб-сайті держархіву Чернівецької області з 24 грудня 2010 р. запроваджено рубрику «Звернення громадян», на якій надаються роз'яснення з найбільш актуальних питань, що порушуються громадянами у зверненнях.

9. Введено в дію інформаційно-пошукову систему обліку звернень громадян і контролю за вирішенням порушених у них питань, а саме: Журнал реєстрації запитів (електронна база даних) громадян України з питань наведення довідок та Журнал реєстрації запитів (електронна база даних) юридичних і фізичних осіб іноземних держав з питань наведення довідок.

Протягом 2013 року основний бюджет робочого часу відділом інформації та використання документів був витрачений на довідкову роботу:

всього у 2013 році до держархіву області надійшло 3463 звернення, на які було надано 4182 архівних довідок, копій, витягів та відповідей.

2136 звернень було подано на особистому прийомі.

Запитів соціально-правового характеру у звітному періоді надійшло 2236. За результатами їх розгляду архівом наведено 2941 архівна довідка, копії, витяги, відповіді:

- про розмір заробітної плати – 1026 (35 %);
- про трудовий стаж – 532 (18 %), в тому числі 88 довідок щодо підтвердження трудового стажу для призначення пенсій на пільгових умовах або за вислугу років;
- про громадянський стан – 281 (10 %);
- інші (освіта та навчання, нагородження, обрання депутатом, копії рішень місцевих виконавчих органів влади та місцевого самоврядування, засудження, вислання, здача держпоставок для потреб фронту у 1944 – 1945 рр. та ін.) – 1102 (37 %).

У 2013 році працівниками архіву було виконано 28 тематичних та 12 генеалогічних запитів, а також наведено 1201 довідку про підтвердження спадкових та майнових прав на землю та нерухоме майно, про підтвердження родинних зв'язків, в тому числі з метою отримання спадщини.

Кількість, наведених архівом довідок, перевищує кількість звернень, що надійшли тому, що громадяни, в окремих зверненнях, порушують кілька питань і можуть отримати внаслідок розгляду звернення більш ніж одну довідку.

Директор архіву

Д.Д. Жмундуляк